

75. La cacera del senglar (Cànoves)
Informador: Salvador Garriga i Masjuan
Edat: 65 anys
Transcriptors: J. Veny, L. Pons
Enquestadors: A. M. Badia, J. Veny
Data: 6 juliol 1964

La cacera del senglar

(Cànoves)

læβ,ɔz j a l sənŋl'a || <1> əl sənŋl'a | əs kl,a əl sənŋl'a | ja s tr,aktə də m,es
k'ɔlə | əl sənŋl'a n^o s p,ɔt kəsə m'a | əl sənŋl'a: | m,enuz də də d'ə | də tr,ent u
kur'antə || m,enuz də tr'entə | j es p'ɔk | pərke s,emprə s ,a ð əβərka,m'ol
tr,ɔs | i: əl kəs,a l sənŋl'a: || əz m,arʃə ðə β,ɔn dəmət'i | l,a on s,emblə kə j
,aʒi sənŋl,anz 'e? | i: | ə tut,ɔm əz β,a puz,a ləs p'r'adəs | kə m ,un li ð,iwən
m,iərə tu β,estə puz'a | (...) pər z'emplə | tu β,estə puz'a || ə: | ə r,ɔkər'ɔʒə ||
tutɔm t,e ləs s,efəs pr,adəz ðətərmin'adəs | j a pərs'onəs k j,a no lz j ,an də
ð'i k ja w s'aβən || ləβ'ɔs | əlz ɣ'osus || əz m'enən | ɣ'osus | k j,a son
əspr'esus | i əlz ɣ,osuz əz ð,efən ən,a mb un pw,estu ðətərmin'at | kə s,emblə
kə j p,uɣi β'e | pəs,at lə n,it əl p'ɔrks || pərke' j ,a p'ndəβ,an j am pəs,at 'uns
| m unə 'əmb uɲ k'ɔrn || i | si am b,ist kə j 'a | pəs,adə fr'eskə | lə n'it | əs
t,ɔkən uns k'ɔrns | ə:k,ɛls k'ɔrns | tut,ɔm ki lzə s'en | ,i ez ðə lə kəs'erə || ja
s'ap | kə l,a n truβ'at || unə pəs,adə ð um p'ɔrk | də lə n'it | i no k,al d'i 'əlz
ɣəws'es | əls kə β,an əm əlz ɣ'osus || dəspr,e sə m β,an əm əlz ɣ,osuz əl'a | i |
si ,an o no an əzmurz'at | əzm,orsən ʒənəralm'en | s əzmorz ,antəz ðə
kuməns'a | si nɔ ,an əzmurz'at | əsp,erən 'əzm,orzən 'əsp,erən kə tut,ɔm siɣj
əpw'estu | k j a pər,adəz mox l'uɲ | j a βəɣ,adəz ənək'i nem ək'i lə munt,əpə
ð ək'i | k,anuβəs | i i əlz ɣ,osuz ðəfem ən'a | ə wn ,ɔrə j m'itʃə ðə k'i || prə | əj
a pər,adəz ə tr'es | ʃɔ βəl d'i: | k əkelə ʒ,en t'r'ə ð əriβ,a | <2> i s ,a ðə ða
t'ems | pərke,ls p,ɔrs k,ɔrəm m'ol | dɔz ələβ'ɔs | si s tr,ɔβ unə pəs,adə ð um
p'ɔrk | u si p... si s tr,ɔβə lə pəs,adə ðə ðoz u tr,ɛz u kw,atr u s'ing | s əsp'erə |
s əsp'erə s əzm'orzə | əl 'əlz ɣ,osus fərm'ats | i | kən s a kəβ,ad d əzmurz'a u s
a kəβ'ad də | tut,ɔm j ,ez əpw'estu | d,efə na lz ɣ,osuz n ək,ɛlə pəs'adə | i 'əlz
ɣ,osuz m'arʃən | əl rəð'erə | ə ðə lə pəs'adə | i ðə βəɣ'adəs | əl kab də ð,uɣəz
,ɔr'ŋk,arə no lz ,an truβ'ats | pərke,ls p,ɔr sənŋl'ans | də βəɣ,adəz β,enən ək'i
| əm: | bindr,iən ək'i | ə mənʒ,as un trɔz ðə bl,ad də m'ɔru || i sər,an ə trez
,ɔrəz ə βəni 'e? || [...] i: β'w'enu | ələβ,ɔz m'irə | tut'ɔm | kwan s,en əl ɣ'o kə
ʒəf'alm'en | əls kəsəð,ɔz ja kun,ɛʒən əlz ɣ,osus | pərke ə: || əl t,antu! pərke,
sen əlz ɣ,osuz n'əstruz di'an (?) e? | i: β'w'enu | əkeɫ n,o s pəd m,ɔwrə ðə
pər'adə | e? | ɣənəralm'en | no s pəd m,ɔwrə ðə lə pər'adə | pərke' | əŋkarə
kə tu no t s,emblə k'ə | k əlz ɣ,osuz no β,enən kap əm t'u || no β,enən kap ən
t'u kə β,əŋ kap un ,atrə p'w'estu | tu | ʒənəralm,en no s pət k'orə | pərke |
ʒənəralm'en n j ,a ð əβe (?) wn ,atrə ðə kəsəð'o i | də βəɣ'adəs | tu t p,ensəs k

La cacera del senglar

(Cànoves)

Llavors hi ha el senglar.

El senglar, és clar, el senglar ja es tracta de més colla. El senglar no es pot caçar a mà, el senglar, menos* de ... de ... de ... de trenta o quaranta, menos* de trenta, ja és poc perquè sempre s'ha d'abarcars* molt tros. I el caçar el senglar es marxa de bon dematí,* lla* on sembla que hi hagi senglans,* eh?, i ... i tothom es va a posar a les parades, que amb* un li diuen: «Mira, tu, ves-te a posar a ..., —per exemple—; tu ves-te a posar a ... a Roca-roja». Tothom té les seves parades determinades; hi ha persones que ja no els hi* han de dir, que ja ho saben. Llavors els gossos, es menen gossos, que ja són expressos, i els gossos es deixen anar amb* un puesto* determinat, que sembla que hi pugui haver passat la nit els porcs, perquè ja per endavant hi han passat uns amb una ... amb un corn, i, si han vist que hi ha passada fresca, la nit, es toquen uns corns; aquells corns, tothom qui els.e* sent, i és de la cacera, ja sap que allà han trobat una passada d'un porc de la nit, i no cal dir els gossos, els que van amb els gossos. Després se'n van amb els gossos allà. I, si han o no han esmorzat —esmorzen, generalment s'esmorza antes* de començar—, si no han esmorzat, esperen, esmorzen, esperen que tothom sigui a puesto,* que hi ha parades molt lluny; hi ha vegades enaquí,* anem aquí a la muntanya d'aquí, Cànoves, i ... i els gossos deixem anar a una hora i mitja d'aquí, però hei* ha parades a tres; xo* vol dir que aquella gent triga d'arribar.

I s'ha de dar temps perquè els porcs corren molt. Dòs,* allavors,* si es troba una passada d'un porc o si p..., si es troba la passada de dos o tres o quatre o cinc, s'espera, s'espera, s'esmorza, el ... els gossos fermats, i, con* s'ha acabat d'esmorzar, o s'ha acabat de ... tothom ja és a puesto,* deixen nar* els gossos en aquella passada. I els gossos marxen al radere* a ... de la passada. I de vegades al cap de dugues* hores encara no els han trobats, perquè els porcs senglans* de vegades vénen aquí amb ... vindrien aquí a menjà's* un tros de blat de moro i seran a tres hores a venir, eh? ... I bueno,* allavors,* mira, tothom quan sent el go... que generalment els caçadors ja coneixen els gossos, perquè ee ... «Al tanto!»* perquè sent els gossos nostros,* diran, eh? I, bueno,* aquell no es pot moure de parada, eh?; generalment no es pot moure de la parada, perquè, encara que a tu no et sembli que ... que els gossos no vénen cap amb* tu, no vénen cap amb* tu, que van cap a un atre* puesto,* tu, generalment no es pot córrer, perquè generalment n'hi ha d'haver un atre* de caçador. I de vegades tu et penses que els gossos són cap allà i el porc ha girat i vindrà passant a tu. Generalment no es

əlz ɣ,osu soŋ kap əl'a | j əl p,ɔrk a zɪr'at | i βɪndr,a pəsan ə t'u | zə:ralmen no s p'ɔt | no s p'ɔt || no s p,ɔd dəf'ɔ | dəsp',es kən s a m'ɔrt | kwan s a m,ɔrt əl p'ɔrk | si s a m,ɔrt um p'ɔrk | a! sə li t'irə | si no s t'ɔkə | niŋg,u ðiw r'e | a β'enu! | j ə:l || i m,entrə mpr,etən əlz ɣ'osus | əlz ðə ləs pər,ədəz niŋg,u ðiw r'e | n ur,iə ðə ði r'e | i si ð,iw re z iɣw'al | n ur,iə ðə ði r'e | bwenu | zəralm,en si s,entən əlz ɣ'osuz no ð,iw ðiŋgu r'e | ə::: | əls kə | əls kə β,an əm əlz ɣ'osus | t,ɔkən t'ɔks | dos t'ɔks || prɔ || dos t'ɔks | dos tɔks | f,ɔ βəl d'i' i kə lz ɣ,osuz βan əl rəð,erə | p'ɔrk || sap? | i' əf,ɔ βəl d,i kə tut,ɔm əst'iɣi | əɣ,un əɣ,un əɣ,un tɔk s'ɔl | i | i ðos t'ɔks | un tɔk s'ɔl | i ðos t'ɔks | bulən d,i k əst'iɣin | əl t'antu | i kə | i kə | pərz β'an || dəspr,es k,ɔn s a m,ɔrt əl p'ɔrk | si s t,irə n əl p,ɔrk | s fər'ɛf | un' pər z'emplə | jɔ: | t,iru m um p'ɔrk | i tu β,ews kə l ,e^s tuk'at pər,k,ɛ ðeɟə s'əŋ | əlβ'ɔs | n::: | zən'ralm,en əs t'ɔkən | trɛs t'ɔks | <3> sta fər'it | kə ðə βəɣ,ədəz an tuk'at | un un t,ɔg də fər'it | i i əl f,erə ðəəl p,ɔrg no st,a fər'it | pər,k'ɛ a əlz ,a səmbl'at' k am bist | kə sə n n,aβə ðə m,oruz ə t,erə | p'ɔrk | j a siɣ,ut əl s'ustu || <4> ɛ? | əl p,ɔrk a mərɟ,at i nɔ a tiŋgud r'ɛ | prɔ b'ajə! | si z β,ew k əs f'ɔr'it | si ð,ɛfə s'əŋ ,es k es fər'it p,ɔk u m'ol | əspr,es kuntin,uə lə kəs'erə' əls pərs' əlz ɣ,osus kuntin,uən əl rəð,erə ðə p'ɔrk | i:: kwan: | i kw,an s ər,iβə mət,a wm p'ɔrk | əs t,ɔkəŋ kw,atrə t'ɔks || əs t'ɔkə | ɔ pər z,emplə | s,im d ,unə munt'əŋə | un t,ɔk uŋ k'ɔrn | kə no tut,ɔm əm p'ɔrtə' prɔ | ni w,r,a wn ,atrə | kust'at' no ɣ,ajrə kə t,ənəŋ k'ɔrn | i l əðz m'ɔr | si:: | j ək'ɛɛ' si nɔ te k,ɔrn əl kə l a m'ɔr | l ,atrə t,ɔkə kw'atrə t,ɔks | prim'e | un tɔk' un tɔg dəl də də də | d ətənsj'ɔ | t'ɔkə | lə z,ɛŋ ja sk,oltən 'ɛ? | i kəŋ k ,an sənt'id zə:ralm,en əl t'irus | əlβ'ɔs | tɔk | kw,atrə t'ɔks | ɔj? | ɸn s'ɸn? | əŋk,arə kə s'iɣi | siz ,ɔrəz ɛ'up | pər,k,ɛ ɛs | əls k,ɔrnz ək,ɛɛ sə s'entən | sə s,entən (...) ,ɛj si no fa β'en | sə s,entən ən d,uɣəz o trɛz 'ɔrəs ,ɛ? || i ɛβ'ɔs | əŋk,a: k un s,iɣi d,intr un s,ɔt kə no p,uɣi sənt,i ləs kr'ɛnəs | prɔ' kəm k'ə' ək,ɛɛz unz ,atrə rəsp'ɔnən' əls kw,atrə t'ɔks | əlz ðə m,ɛz əŋɛ,a təmbe s'entən | təmb,e w s'entən | i | t,ɔtə lə kəs'erə | əŋk,a'ɔ kə n,ɔ zɪn səntid r'e | ni a sənt'id g'osus' ni a sənt, it t'irus | s,əβəŋ kə s a m,ɔrt um p'ɔrk

- <1> Enquestador: «A veure, expliqueu».
- <2> Enquestador: «I s'ha de donar temps».
- <3> Enquestador: «El porc està ferit».
- <4> Enquestador: «Ah!».

pot ... no es pot ... no es pot daixò.* Després, con* s'ha mort ... quan s'ha mort el porc, si s'ha mort un porc, ah!, se li tira; si no es toca, ningú diu re. Ah, bueno!* I el ... i mentre empreten* els gossos, els de les parades ningú diu re, no hauria de dir re; i si diu re, és igual; no hauria de dir re. Bueno;* generalment, si senten els gossos, no diu dingú* re. Eeee ... els que ... els que van amb els gossos toquen tocs, dos tocs, però, dos tocs, dos tocs, xo* vol dir que els gossos van al radere* el porc, sap? I això vol dir que tothom estigui a algun ... a algun ... a algun toc sol i ... i dos tocs, un toc sol, i dos tocs, volent dir que estiguin al tanto* i que ... i que els porcs van. Després, con* s'ha mort el porc, si es tira a.n* el porc i es fereix, un, per exemple jo, tiro amb* un porc, i tu veus que l'ets* tocat perquè deixa sang, allavors* nnn ... generalment es toquen tres tocs.

Està ferit. Que de vegades han tocat un ... un toc de ferit i ... i el ... fera del porc no està ferit, perquè ha ... els ha semblat que han vist que se'n nava* de morros a terra el porc i ha sigut el susto,* eh?; el porc ha marxat i no ha tingut re, però, vaia!,* si es veu que és ferit, si deixa sang, és que és ferit, poc o molt. Després continua la cacera, els porcs ... els gossos continuen al radere* del porc i quan ... i quan s'arriba a matar un porc, es toquen quatre tocs, es toca, o per exemple al cim d'una muntanya, un toca un corn, que no tothom en porta, però n'hi haurà un atre* al costat, no gaire, que tenen corn: «I l'ets* mort?» «Sí», i aquell, si no té corn el que l'ha mort, l'atre* toca quatre tocs. Primer un toc, un toc del ... de ... de ... de ... d'atenció; toca, la gent ja escolten, eh?, i, com que han sentit generalment els tiros,* allavors* toc, quatre tocs, oi?: «On són?», encara que sigui sis hores lluny, perquè ells ... els corns aquells se senten, se senten, (...) ei!, si no fa vent, se senten en dugues* o tres hores, eh? I llavors, encara que un sigui dintre un sot que no pugui sentir les carenes, però com que aquells uns atres* responen als quatre tocs, els de més enllà també senten, també ho senten, i tota la cacera, encara que no hagin sentit re, ni ha sentit gossos ni ha sentit tiros,* saben que s'ha mort un porc.